

Aan: presidium 27 mei 2019

Van: griffier

Betreft: spoorboekje behandeling Programmabegroting 2020

Bijgaand treft u een voorstel (spoorboekje) aan voor de behandeling van de programmabegroting 2020 in de commissies en de raad.

Terugblik

Alvorens een voorstel te doen voor de behandeling van de programmabegroting is het zinvol om terug te kijken op de behandeling van de begroting in 2018. Onderstaand een overzicht van de waarnemingen van de griffie.

Communicatie

Door het college is een besluit genomen over de communicatie m.b.t. de begroting waarin de wensen van het presidium m.b.t. de communicatie waren betrokken.

De stappen in dit besluit die betrekking hadden op de raad waren als volgt:

Week voorafgaande aan de oriënterende behandeling	Publicatie in het gemeentenieuws met een nadere uitleg over het proces en de mogelijkheid voor inwoners en organisaties om op de begroting in te spreken. Daarnaast ook aandacht voor het openbaar vragenuur en de oriënterende vergadering.
Week van de meningvormende commissie	Fracties wordt in het gemeentenieuws de ruimte geboden om in 100 woorden een algemene beschouwing op de begroting te geven of eventuele moties en amendementen toe te lichten. Daarnaast aandacht voor de raadsvergadering over de begroting. En de mogelijkheid voor inwoners om bij deze vergadering aanwezig te zijn.
Week van de raadsvergadering	Persbericht over de vastgestelde begroting met daarin centraal: het gemeentelijk beleid voor het komende jaar en de belangrijkste wijzigingen die opgenomen zijn.
Week na de raadsvergadering	In het gemeentenieuws worden op 2 pagina's de belangrijkste effecten van de begroting op de gemeente en de inwoners en de belangrijkste financiële afwegingen gepresenteerd. Dit is de begroting in één oogopslag.

Vorig jaar was in het spoorboekje aangegeven dat fracties op de dag van de raadsbehandeling de tekst van de algemene beschouwingen aan de pers konden aanbieden (onder embargo). Minimaal vier fracties hebben hier gebruik van gemaakt.

Vorbereiding

De begroting en de begrotingsapp kwamen beschikbaar volgens de in het spoorboekje opgenomen termijnen. Voor fracties die dat wensten werd één papieren versie (per fractie) beschikbaar gesteld.

Oriënterende behandeling

1. Voorafgaande aan de oriënterende (raadsbrede) behandeling was er (na een korte presentatie van de begrotingsapp) een vragenuur, waarbij raadsleden hun vragen aan ambtenaren konden stellen (in het werkcafé). Dit verving de werkwijze in voorgaande jaren om vooraf schriftelijke vragen te stellen. De werkwijze van het vragenuur is zeer positief ervaren, zowel door raadsleden als door ambtenaren.

2. De oriënterende (raadsbrede) behandeling werd eerder dan gepland afgerond (22.00 uur i.p.v. 22.30 uur incl. rvs subsidieplafonds en collegeprogramma). Er werd geen gebruik gemaakt van het spreekrecht.
3. Na de oriënterende behandeling werden nog twee aanvullende vragen gesteld (schriftelijk).

Meningvormende behandeling

4. De fracties kregen gelegenheid om de amendementen en moties die zij overwogen toe te lichten. Dit betrof 37 stuks. Vervolgens gaf het college aan dat:
 - a. de organisatie slechts beperkt mogelijkheden heeft om binnen de beschikbare capaciteit extra wensen van de raad uit te voeren;
 - b. het voor het college lastig is om te reageren op moties en amendement die nog niet op schrift beschikbaar zijn gesteld.

Aanbieding moties en amendementen

In de twee weken voorafgaande aan de raadsvergadering zijn 25 moties en amendementen ingediend. Van deze moties en amendementen zijn er 10 als hamerstuk geagendeerd.

Raadsbehandeling

5. Algemene beschouwingen (5 min. per fractie), reactie en debat via de interruptiemicrofoon (5 min. per fractie). Dit is zeer positief ervaren.
6. In de reflectie van het college heeft uitsluitend de pfh financiën het woord gevoerd. Daarbij werden vragen gesteld door raadsleden, via de microfoons. Daarvoor was ca. 38 min. tijd nodig (60 min. gereserveerd).
7. Voor de 1^e termijn kwam er een ordevoorstel: i.p.v. 1 termijn voor alle fracties om op alle amendementen/moties te reageren die als bespreekstuk waren genoteerd werd besloten reageren per amendement/motie. Vanaf dat moment was het werken met de klok niet meer functioneel.
8. De 15 minuten die bedoeld waren voor het beantwoorden van vragen die gesteld waren aan de indiener zijn meer als een soort 2^e termijn gebruikt (ruim 30 minuten).
9. Er was een kwartier tijd voor reacties van het college op alle amendementen/moties gepland incl. vragen n.a.v. de reacties. Dit was te beperkt; er waren ca. 50 minuten nodig. Fracties kregen gelegenheid om vragen te stellen.
10. Er was geen gelegenheid voor beraadslagingen of reacties van het college voor moties en amendementen die als hamerstuk waren geagendeerd. Zowel raadsleden als collegeleden gaven aan dat hier wel behoefte aan was.
11. Van de 25 moties en amendementen zijn er 24 in stemming gebracht (1 ingetrokken).

Op basis van deze waarnemingen zijn wijzigingen t.o.v. 2018 in het bijgaande spoorboekje voor de begroting 2020 aangebracht¹. Deze staan hieronder (a-f) vermeld.

(oriënterende behandeling)

- a. De oriënterende vergadering is bekort (eindtijd 21.45 uur (excl. pauze) i.p.v. 22.30 uur)

(meningvormende behandeling)

- b. Fracties presenteren welke moties/amendementen zij overwegen. Het college geeft een eerste, voorlopige reactie, waarbij suggesties kunnen worden gedaan. De gereserveerde tijd hiervoor wordt teruggebracht van 25 min. naar 15 min. Vervolgens kunnen fracties reageren en vragen stellen aan de indiener danwel het

¹ Voor de onderdelen communicatie en voorbereiding vinden geen wijzigingen plaats t.o.v. 2018

college. De fractie die indiening overweegt krijgt als laatste gelegenheid om aan te geven of/welke er wel/niet een motie/amendement verwacht kan worden.

(raadsbehandeling)

- c. De tijd voor de reflectie van het college op de algemene beschouwing en interrupties daarbij kan worden teruggebracht naar 3 kwartier (was een uur);
- d. De griffie vermeldt niet langer welke moties en amendementen als hamer- of bespreekstuk kunnen worden behandeld. In de eerste termijn kunnen de fracties per amendement/motie reageren (dus niet 1 termijn waarin de fractie op alle amendementen/moties kan reageren). Hiervoor wordt meer tijd gereserveerd (i.p.v. 40 minuten 55 minuten).
- e. Er wordt - na de 1^e termijn - 10 minuten pauze ingelast zodat het college overleggen kan n.a.v. de vragen die in de 1^e termijn aan het college zijn gesteld.
- f. Er wordt meer tijd voor het college gereserveerd voor een reactie op de amendementen en moties (i.p.v. 1 kwartier 3 kwartier). Daarbij kunnen vragen gesteld worden aan het college.
- g. Vervolgens vindt een tweede termijn plaats, maar alleen voor moties/amendementen waarvoor de raad dat aangeeft (met de gebruikelijke interruptiemogelijkheid); 3 kwartier.

Kadernota

De P&C-cyclus van dit jaar wijkt af van die van voorgaande jaren: er is nl. een themabijeenkomst georganiseerd voor de kadernota. In deze bijeenkomst heeft het college opgehaald welke opvattingen er leven bij de fracties over de verdeling van de middelen in het komende begrotingsjaar. Dit kan eraan bijdragen dat de opdracht die de raad in de kadernota 2020 geeft aan het college voor het opstellen van de begroting 2020 meer inhoudelijk is gericht dan in voorgaande jaren wat gevolgen kan hebben voor de begroting en de behandeling daarvan. In het traject dat leidt tot het besluit in de raad van 11 juli komt hier mogelijk meer duidelijkheid over.

Nu hier thans nog niets over bekend is, is het bijgaande spoorboekje op dezelfde leest als in 2018 geschoeid waarbij wel de hiervoor genoemde ptn. a.-g. zijn verwerkt.

Voorstel

Het presidium:

- I. wordt gevraagd of de optie dat algemene beschouwingen op de dag van de raadsbehandeling via de griffie kunnen worden aangeboden aan de pers (onder embargo tot na het uitspreken van de algemene beschouwingen in de raad) dient te worden toegevoegd aan het spoorboekje;
- II. wordt voorgesteld in te stemmen met bijgaand spoorboekje voor de behandeling van de begroting 2020 (hierin zijn de punten a.-g. verwerkt).